

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

*5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини
автоматлаштириш ва бошқарни (қишилок хўжалигига) бакалавриат
таълим йўналишининг малака талаблари*

Тошкент

ЎзР ОУ
Бўйруқ № 418
14.08.20

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат аграр университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта маҳсус, професионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14 » август даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14 » август даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРӢЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 310 000 - Муҳандислик иши таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамкасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий хужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси худудида Малака талабини расмий чоп этиш хукуки Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) бакалавриат таълим йұналишининг умумий тавсифи</i>	5
1.1.	Күлланиш соҳаси	5
1.1.1.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши Малака талабининг күлланилиши.....</i>	5
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	4
1.2.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврлар касбий фаолияттарининг тавсифи</i>	5
1.2.1.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврлар касбий фаолияттарининг соҳалари.....</i>	5
1.2.2.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврлар касбий фаолияттарининг обьектлари.....</i>	6
1.2.3.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврлар касбий фаолияттарининг турлари.....</i>	6
1.2.4.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....</i>	5
2.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) таълим йұналиши бүйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....</i>	7
2.1.	Умумий компетенциялар.....	8
2.2.	Касбий компетенциялар.....	8
2.3.	Касбий квалификациялар	10
3.	<i>5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарни (қишлоқ хұжасында) бакалавриат таълим йұналиши ўкув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....</i>	10

3.1.	<i>5311000 – Технологик жұзаралар ва ишилаб чықарышини автоматластыриши ва бошқаруши (қишилөк хұжасалығыда) бакалавриат таълим йұналиши үкув режаси ва фанлар дастурларында күйиладиган умумий талаблар.....</i>	10
3.2.	<i>5311000 – Технологик жұзаралар ва ишилаб чықарышини автоматластыриши ва бошқаруши (қишилөк хұжасалығыда) бакалавриат таълим йұналиши үкув режасидеги юклама ҳажми</i>	10
	Библиографик маълумотлар.....	11

**1. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини
автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) бакалавриат
таълим йўналишининг умумий тавсифи**

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртқи таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил килинади. Кундузги таълимда бакалавриат дастурининг меъёрий муддати 4 йил.

1.1. Қўлланиши соҳаси.

1.1.1. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- мазкур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўкув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўкув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўкув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари) ва профессор-ўқитувчилари;
- таълим йўналишининг ўкув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;
- бакалавриат битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;
- таълимни бошқариш бўйича ваколатли давлат органлари;
- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;
- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли давлат органлари;
- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;
- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манбаатдор шахслар.

1.2. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.

1.2.1. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятнинг соҳалари:

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хұжасалығыда) – ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги йўналиш бўлиб, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида амалга ошириладиган технологик жараёнларни ташкил этиш ва бошқариш, махсулотларни етиштиришда, уларни бирламчи қайта ишлашда ишлаб чиқариш ресурсларидан рационал фойдаланиш, технологик жараёнларни автоматлаштириш, автоматлаштириш воситаларинининг техник эксплуатацияси ва улардан самарали (эффектив) фойдаланишни таъминлаш учун инсон фаолияти воситалари, усувлари, методлари билан боғлиқ комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

1.2.2. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарииши автоматлаштириши ва бошқарииши (қишлоқ хұжалигидан) таълим йұналиши бүйінча бакалаврлар касбий фаолиятларининг обьектлари:

- – қишлоқ хұжалиги ишлаб чиқаришида юқори унумдорликка эга технологик жараёнлар, аппаратлар ва жиһозлар ва уларни назорат қилиш, ростлаш ва бошқариш тизимлари, уларни созлаш, эксплуатация қилиш усуллари ва воситалари, шунингдек назорат, ростлаш ва бошқариш тизимларининг лойиха ҳужжатлари, таълим жараёнида мос касб-хунар колледжларидаги ұкув-тарбия жараёни;

- Йұналиши бүйінча фан, техника ва технологияларнинг замонавий յотүкшілери, кадрлар буортмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият обьектларидан құышымча ва ұзғарышилар бўлиши мумкин;

1.2.3. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарииши автоматлаштириши ва бошқарииши (қишлоқ хұжалигидан) таълим йұналиши бүйінча бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари:

- ташкилий-бошқарув.
- ишлаб чиқариш ва хизмат күрсатиши;
- ахборот-таҳилий фаолият;
- илмий-тадқиқот фаолияти.

1.2.4. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқарииши автоматлаштириши ва бошқарииши (қишлоқ хұжалигидан) таълим йұналиши бүйінча бакалаврларининг касбий вазифалари.

- қишлоқ хұжалиги соҳасидаги технологик жараёнларни автоматлаштирилган бошқарииши тизимлари, уларнинг ҳисоблари, алгоритмлари ва математик таъминотини ишлаб чиқши;

- автоматлаштириши тизимларидаги монтаж, созлаш, ишіга тушириши ва эксплуатация ишларини ташкил қилиши; қишлоқ хұжалиги соҳасидаги технологик жараёнлар бүйінча математик моделларни құллаш;

- технологик жараёнларни автоматлаштирилган бошқарув тизимларини шакллантириши ва текшириши;

- лойиҳалаш, жумладан автоматлаштирилган лойиҳалаш жараёнларини таҳлил қилиши, сиптезлаш;

- қишлоқ хұжалиги комплексіда автоматлаштириши құрылмалари, микропроцессор ва компьютер технологиялари ва дастурлардан фойдаланыш;

- дастурлық таъминот, ахборот-коммуникация технологияларидан фойдаланыш; педагогик фаолиятда касбий таълим педагогикасы методлари, воситалари ва шаклларини мунтазам тәжірибелілік бориши:

Ташкилий-бошқарув ҳамда ишлаб чиқарииши хизмат күрсатиши фаолиятида:

- ишлаб чиқарииши ташкил этиш ва бошқариш;
- ташкилот ва корхоналар фаолиятини стратегик ривожлантиришда замонавий іқтисодий билимларни құллаш орқали бошқариш;
- ташкилот, корхона ва уларнинг алохіда бўлинмалар ташкилий тузилмасини оптималлаштириш, ходимларнинг профессионал тайёргарлик даражасини ошириб боришини ташкил қилиш ва бошқариш, меҳнат салоҳиятидан самарали фойдаланишини режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга кўйиш;
- бирламчи ишлаб чиқарувчи бўғин ишини ташкил қилиш ва уни бошқариш;
- бажараётган фаолияти бүйінча иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- корхоналар ташкилий-бошқарув фаолиятида қабул қилинадиган карорларни ижтимоий-іқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқында ҳамда қарорларни муқобил вариантини танлаб олишни асослашда иштирок этиш;

- замонавий ахборот технологиялардан бошқарувда фойдаланиш, ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-мухитни муҳофаза килиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишини режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш;
- ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини кўллаш, инвестийон лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Ахборот-таҳлилий фаолиятида:

- бошқарув қарорларини қабул қилиш учун ташкилотнинг ташкини ва ички муҳити омиллари тўғрисидаги маълумотларни тўплаш, қайта ишлаш ва таҳлил қилиш;
- қарор қабул қилиш, фаолиятни режалаштириш ва бошқариш учун маълумот тўплаш, ташкилотнинг ички ахборот тизимини яратиш ва унинг ишлашини бошқариш, ташкилотлар фаолиятининг турли кўрсаткичлари бўйича маълумотлар базасини юритиши;
- лойиҳалар самарадорлигини баҳолаш;
- ахборот-таҳлил фаолияти натижалари бўйича ҳисобот тайёрлаш;
- бошқарув қарорларининг самарадорлигини баҳолаш.

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий-тадқиқот институтлари ва марказларда тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш усуллари бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишда қатнашиш;
- хўжалик юритувчи субъектларни замонавий бошқариш тизимини таъминлашга бағишлиланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, маҳсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш ва тизимлаштириш;
- тармоқлар ва соҳаларни замонавий бошқариш тизимини таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар хақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиш.

2. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарши (қишилоқ хўяслигида) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- муҳандислик графикаси фазовий шаклларни текисликда тасвирлашнинг проекциялар методи, масалани ечиш алгоритмлари, геометрик моделлаштириш асослари, конструкторлик хужжатларининг мажмуй ҳақида амалий кўнинма ва уқувларни шакллантириши;
- компьютер графикаси, интерактив компьютер графикасининг дастуравий воситаларини кўллаш ва маълумотлар базасини тузиш; график маълумотларнинг икки ва уч ўлчамли электрон шаклларни яратиш, таҳрирлаш, сақлаш, узатиш ҳамда чоп этиш ёки намойиш этиш усуллари; замонавий лойиҳалаш ва конструкторлик хужжатларини бажаришда AvtoCAD истеъмолчилар пакети ва бошқа дастурларнинг сўнгги версияларидан фойдаланиш, алгоритмлаш ва дастурлаш, асосий кўринишлари, дастурлаш алгоритмлари, лойиҳалаш этаплари, дастурлашнинг модули ва структураси, статик ва

динамик маълумотлари, кириш ва чиқиш оқимлари, файллар, дастурлаш алгоритмларини лойиҳалаштириш, асосий принциплари ва ёндашувлари, амалий дастурий воситаларни ишлаб чиқиш стандартлари бўйича амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

электр занжирларининг асосий қонунлари, резистив занжирларнинг таҳлили, барқарор синусоидал режимларнинг таҳлили, резонанс ҳодисалари, занжирларнинг частотавий характеристикаси; тўрт қутблилик ва уларнинг тенгламалари, параметрлари ва алмашлаш схемалари; параметрлари тақсимланган занжирлар, носинусоидал ток чизиқли занжирлари; уч фазали занжирлар, уч фазали занжирларнинг симметрик ва носимметрик режимларини хисоблаш; актив ва тўла қувват, ўткинчи жараёнлар, ўткинчи жараёнларни хисоблашнинг классик ва оператор усуллари; Лаплас ўзгартиришларини носимметрик режимли занжирларни таҳлил этиш учун қўллаш, узатиш функцияси ва унинг дифференциал тенгламалар билан боғлиқлиги; частотавий электр фильтрлари; Фурье интеграли; ночизиқ электр занжирларнинг ўткинчи жараёнлари. Ўткинчи жараёнларни фазовий текисликда тасвирлаш, ночизиқий занжирларнинг иш режимида тургунлик назарияси асослари; автотебранишлар, электр ва магнит майдонларнинг асосий қонунлари, электр ва магнит майдонларида энергия ва кучлар ҳакида назарий хуносалар чиқариши ва амалий кўникма ва укувларни шакллантириши; универсал коллекторли микродвигателлар, электр моторларнинг характеристикаси ва ишчи режимлари, электр юритманинг айланиш тезлигини ростлаш, электр юритмаларда ўткинчи жараёнлар, электр моторларни танлаш, электр юритмаларни бошқариш, мобил агрегатларнинг электр юритмаси, махсулотларга бирламчи ишлов бериш агрегатларининг электр юритмаси, электр юритмаларни бошқариш схемаларида контактсиз ва мантикий элементлардан фойдаланиш бўйича амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

2.2. Касбий компонентлар

- ноэлектр катталикларни ўлчаш ўзгартгичлари, параметрик ва генератор ўзгартгичларнинг тузилиши, механик ва гидравлик катталикларни ўлчаш схемалари ва қурилмалари, ўлчаш тизимларининг унификацияси ва агрегатлаш, микропроцессорли ўлчаш воситалари, қишлоқ хўжалигида ахборот ўлчаш тизимлари ва унинг хусусиятлари ҳакида тасаввур ҳосил қилиши;

- қишлоқ хўжалиги тармоқларида электр юкланишлар ва уларни аниқлаш усуллари, электр энергетика тизимлари элементларини автоматик қайта улаш, электр энергетик тизимларда актив қувват танқислигида юкламани камайтириш билан частотани ростлаш, электр энергетик тизимларда реактив қувват ва кучланишини ҳамда частотани автоматик ростлаш, қишлоқ хўжалиги электр таъминоти тизимларини бошқариш, хисобга олиш ва автоматлаштириш, аварияга қарши автоматика, электр узатиш линияларида жароҳатларни излаш жараёнини автоматлаштириш, реле ҳимояси бўйича амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

- қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришида қўлланиладиган трактор ва автомобилларнинг турлари, синфларга бўлиниш принциплари, асосий қисмлари уларнинг вазифалари, двигателларнинг турлари, ишлаш принципи, тўрт ва икки такти двигателларнинг қўлланилиши, тактларнинг бажарилиш кетма-кетлиги, двигателларнинг механизм ва системаларининг вазифалари ишлаши, двигателда ишлаб чиқарилган қувват балансини хисоблаш, трактор ва автомобилларда қўлланиладиган трансмиссия турлари, ишлаши, тракторлар ва ўзиорар комбайнларни бошқаришда замоновий инновацион технология ва усуллардан фойдаланиш, технологик жараёнларни масофадан бошқариш усуллари ва жихозлари ҳакида тасаввур ҳосил қилиши;

- қишлоқ хўжалиги машиналарининг турлари, ишлаш шароитлари, улар билан технологик жараёнлар бажарилишини ташкил қилиш ва бошқаришда автоматлаштириш қурилмаларидан фойдаланиш, қишлоқ хўжалик машиналарини энергетика манбаси билан қўшиб агрегат ҳосил қилиш принциплари ва уларнинг ишини бошқариш, электр юритмаларни тузиш, ишлатиш, созлаш ва бошқаришда автоматика элементларини қўллаш, агрегатларнинг эксплуатацион кўрсаткичларини аниқлаш, очиқ ер

дехкончилигига химояланган ерларда махсулот етиштириш ва уларни кайта ишлани технологиясида жараёнларни бошқариш, назарот қилиш, иш маромини созлашда автоматика принциплари ва қурилмаларидан фойдаланиш;

- қишлоқ хўжалиги махсулотларини етиштириш ва уларга ишлов бериш жараёнларида қатнашадиган хизматчи, ишчи, операторларнинг меҳнат хавфсизлиги талабларига риоя қилишини таъминлаш усуслари, микроиклим кўрсаткичларини созлаш, ишлаб чиқариш шароитида мавжуд бўладиган хавфли ва заарли омиллардан химояланиш воситаларидан тўғри фойдаланиш, электр жихозлари билан ишлаганда нолинчи симга улаш, ерга улаш, ҳимоя воситаларидан фойдаланиш, иш жойини шамоллатиш, иситиш, ёритилганлигини таъминлаш, шовкин, захарли газларнинг чикишини ва тебранишнинг олдини олиш усуслари ва қурилмалари;

- электроника ва микропроцессор техникаси элементларини қўллашнинг назарий масалалари, фотоэлементлар, ярим ўтказгичлар, диодлар, транзисторлар, стабилизаторлар, таъминлаш блоки, тўғрилагичлар, фильтрлар, кучайтиричлар, матиқий элементлар, аналог ва рақамли интеграл микросхемаларнинг асосий элемент базаси, интеграл операцион кучайтиргичлар базасида йигилган ўзгармас ва ўзгарувчан ток кучайтиргичлари, микропроцессор техникасининг функционал элементлари, классификацияси ва таркиби, сигналларни ўзgartирishi ва ишлов бериш бўйича амалий кўникма ва укувларни шакллантириши;

- автоматлаштиришнинг техник воситалари ва рақамли автоматика, статик ва динамик характеристикалари, технологик жараёнларни автоматлаштиришнинг умумий схемасида техник воситаларнинг ўрни, информацион, технологик операцияларнинг техник воситалари, автоматлаштириш датчиклари, автоматик ростлагичлар, ижро механизмларини рақамли техника асослари, мантиқ алгебраси, импульс техникаси, шифраторлар, дешифраторлар, такт импульслари генераторлари, модуляторлар ва демодуляторлар, аналог – рақамли ўзгартиргичлар, рақамли аналог ўзгартгичлар, интерфейс, бошқариш учун компьютер билан боғлиқлиги билиши;

- автоматик бошқариш назариясида бошқариш обьекти, бошқарувчи ускуна, таъсирлар, стационар ва ностационар тизимлар, бир ўлчамили ва кўп ўлчамили тизимлар, барқарорлаштирувчи (стабиллаштирувчи), дастурли ва кузатувчи тизимлар, чизиқли динамик тизим, динамик тизимнинг ўтиш функцияси, ўтиш жараёнининг сифати, ўтиш жараёни сифатининг амалий аҳамияти, ростлаш вақти, статик хато, ортиқча ростлаш, тебранувчанлик, сўниш декременти тушунчалари билиш;

- технологик жарёнларни идентификациялаш ва моделлаштириш масалалари, идентификациялаш мезони, моделларнинг таснифи, статик ва динамик моделлар, стационар ва ностационар моделлар ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

- бошқарув тизимлари ва автоматика тизимларининг ишончлилиги ва диагностикасининг умумий масалалари, уларнинг технологик жараёнлар ва обьектларни ишончлилигини аниқлашнинг замонавий хисоблаш усуслари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

- автоматик тизимларни лойиҳалашда лойиҳалашнинг умумий масалалари ва асосий меъёрий ҳужжатлар, технология ва технологик жиҳозларни муофиқлаштириш, меъёрий ҳужжатлар, лойиҳаларнинг таркиби ва мазмуни, технологик жараёнларнинг структура, функционал-технологик ва принципиал схемалари, бошқарилувчи обьектларни тадқик этиш, ростлагичлар турини, назарот ўлчаш асбоблари ва автоматлаштириш воситаларни танлаш, бирламчи ўлчаш ўзгартгичларини танлаш, ижро механизмларини танлаш, ростлаш органларини танлаш билиши;

- технологик жараёнларни компютерли моделлаштириш асослари ва обьектларни моделларини шакллантириш усуслари ва бошқарув тизимларини замонавий инженерлик дастурлаш усуслари ва воситалари, асосий компонентлари билиши

2.3. Касбий квалификациялар:

Технологик жараёнларни автоматлаштириши мұхандиси, автоматлаштирилган тизимларни бошқариш мұхандиси, ишлаб чыкарышда автоматик тизимларни бошқариш мұхандиси, технологик жараёндаги автоматик тизимларни бошқариш мұхандиси, автоматчик, автоматика воситалари бүйіча техник, автоматик тизимларни монтаж ва созлаш мутахассиси, мұхандис дастурчи, технологик жиһозлар техники, техник инспектор, инженер электрик, технолик, схематехник, родиотехник, энергоаудитор, инженер энергетик, ишлаб чыкарыш жараёнини механизациялаштириш ва автоматлаштириш мұхандиси, мобиллашған ишлар мұхандиси.

3. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чыкашини автоматлаштириши ва бошқарши (қишилөк хұжалигыда) бакалавриат таълим йұналиши үқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чыкашини автоматлаштириши ва бошқарши (қишилөк хұжалигыда) бакалавриат таълим йұналиши үқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалавриат таълим йұналиши үқув режаси ва фанлар дастурлари таълим йұналиши бүйіча бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофик, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўнімка ва малака компетенцияларини эгаллашими таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилади.

Үқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда үқув жараёни графиги, ҳафталар кесимида ўқиши вақти, аттестациялар, амалиётлар, татиллар, семестрлар бүйіча ўтиладиган “Табиий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Махсус фанлар”, машгулотлар турлари, ажратилған соатлар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилади.

Үқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таяпч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чыкашини автоматлаштириши ва бошқарши (қишилөк хұжалигыда) бакалавриат таълим йұналиши үқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари үқув ишларини үз ичига олган үқув юкламасининг энг юкори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чыкаришдан ажралған ҳолда (кундузги) ўқиши шакли учун аудитория машгулотларининг энг юкори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишининг меъёрий муддати түрт йил бўлгани ҳолда үқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Үқув даврининг умумий ҳажми қўйидагича тақсимланиши мақсадга мувофик:

Үқув даврлари	Кундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртқи шакли таълим учун*
Назарий ва амалий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
Шу жумладап, мустақил таълим	-	15-35%	25-45%
Аттестация	6-8%	6-8%	6-8%
Таътил	10-30%	10-30%	10-30%
Малакавий амалиёт	15-30%	15-30%	15-30%
Битирув малакавий иши	2-3%	2-10%	2-10%

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гурӯҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таяинч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, модуль, таълим йўналиши, касбий фаолият обьекти, касбий фаолият жабхаси, магистратуранинг асосий таълим дастури (магистратура дастури), профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўкув цикли, фан, техника, методология, тадқиқот, автоматлаштириш, илмий бошқариш, ахборот-коммуникатив тизимлар, замонавий тадқиқот методлари, ахборот ва замонавий педагогик технологиялар, моделлар ва моделлаш, фан ишчи дастурлари, автоматлаштириш, бошқарув, ишлаб чиқариш, технологик жаरёнлар, қишлоқ ва қишлоқ хўжалиги обеъктларини автоматлаштириш, автоматик назорат, сигнализация ва ҳимоя тизимлари, автоматик бошқарув турлари, ростлаш тизимлари, ишлаб чиқариш жараёнларини автоматлаштириш, элементлар ва воситалар, техник тизимларни автоматлаштириш, технологик жараёнлар, техник тизимларни бошқариш, энергия таъминотини автоматлаштириш, автоматик ростлаш тизимлари, электр ростлагичлар, датчиклар, буйруқ берувчи элементлар, электр юритмалари, электр тескари алоқаси, микропроцессорлар, компьютер технологиялар, автоматлаштирилган лойиҳалаш тизимлари.

Илова

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигига) таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

T/p	Ўқув фанлари, блоклар ва фаолият турларининг номлари	Умумий юкламанинг хажми, соатларда
1.00	Гуманитар ва табиий илмий фанлар	1740
1.01	Математика	120
1.02	Физика	120
1.03	Кимё	180
1.04	Муҳандислик графикаси	150
1.05	Назарий ва амалий механика	240
1.06	Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	120
1.07	Фалсафа	180
1.08	Ўзбек (рус) тили	180
1.09	Хорижий тил	240
1.10	Ўзбек тилини соҳада қўлланилиши	90
1.11	Жисмоний тарбия ва спорт	120
2.00	Умумқасбий фанлар	2370
2.01	Қишлоқ хўжалигидаги ахборот-коммуникацион технологиялар	210
2.02	Электротехниканинг назарий асослари	210
2.03	Экология ва атроф мухит муҳофазаси	120
2.04	Метрология, стандартизациялаш ва ўзароалмашиш	270
2.05	Қишлоқ хўжалигидаги электр таъминоти	150
2.06	Светотехника ва электротехнология	240
2.07	Электроника ва микропроцессор техникиаси	270
2.08	Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш	270
2.09	Рақамли курилмаларнинг дастурий таъминоти	120
2.10	Бошқарув объектларини идентификациялаш	120
2.11	Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти	150
2.12	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	120
2.13	<i>Танлов фанлари</i>	120
3.00	Ихтиоселик фанлари	2160
3.01	Автоматик бошқариш назарияси	210
3.02	Автоматлаштиришнинг техник воситалари	240
3.03	Автоматик тизимларни лойиҳалаш	270
3.04	Автоматлаштириш системаларининг диагностикаси ва ишончлилиги	270
3.05	Қайта ишлашда технологик жараёнларни автоматлаштириш	180
3.06	Бошқариш системаларининг элементлари ва курилмалари	120
3.07	Технологик назоратнинг асбоблари ва усуслари	240
3.08	Рақамли тизимни бошқариш	180
3.09	Автоматик тизимларини монтажи, созлаш ва эксплуатацияси	180
3.10	Технологик жараёнларни моделлаштириш ва оптималлаштириш асослари	180
	<i>Танлов фанлари</i>	90
4.00	Қўшимча фанлар	270
	ЖАМИ	6540
	Малака амалиёти	660
	Яқуний давлат аттестацияси	
	Аттестациялар	
	ЖАМИ	660
	ҲАММАСИ	7200

Эслатма: Уибу таълим дастурининг фанлар таркибига ва уларнинг умумий юкламалар ҳақимига Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги томонидан ўзгартириши ва қўшимчалар киритилиши мумкин.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат аграр университети

Ректор Б.А. Сулаймонов

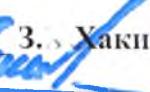
2020 йил « 20 » 14.016

М.У.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
хузуридаги Олий таълим министрлари
ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор
технологияларин таълиқ этиш маркази

Директор З. Шахимов

2020 йил « 20 » 14.016

М.У.

Кишлоқ хўжалиги вазирлиги ўқув
юртлари
ва малака ошириш бўлими бошлиги

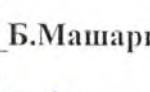

 Ш.Жоникулов

2020 йил « 30 » 14.016.

М.У.

Электркишлoқкурилиш АЖ

Директор Б.Машарипов

2020 йил « 20 » 14.016

М.У.

“Ўзбекэнерго” АЖ Илмий -
техник маркази МЧЖ

Директор Х.М.Муратов

2020 йил « 30 » 14.016.

М.У.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги бакалавриат таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий комиентентлик талаблари)

Т.р.	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрлашаётган бакалавриат таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)		Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий комиентентлик талаблари)
	Шифри	Номи	
1.	5311000	<i>Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарниш (қишлоқ хўжалигидаги)</i>	<p>Битирувчи қўйидаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқарниш таълим соҳаси йўналишларидаги махсус фанларни ўрганиш ва чукур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва уқувларни шакллантириш; - тупроқшунослик асослари, дәжончилик ва ўсимлиқшунослик асослари, чорвачилик асослари самарали фойдаланишни ташкил этиш; - мухандислик графикаси, геометрик моделлаштириш асослари, деталларнинг шакли ва фазовий ҳолатини ўзгартериш, комплекс чизмалар ва йиғиш чизмаларини “КОМПАС” ва “AUTOCAD” дастурлари ёрдамида график ахборотларни бажаришни шакллантириш; - сонли усуслар ва моделлаштириш бўйича билимга эга бўлиши; - электротехника, машиналар ва юритмалар тўғрисидаги билимни шакллантириш; - маҳсулот етиштиришда энергетик ва ишчи машиналар бўйича билимларни шакллантириш; - агросаноатда иссиқлик техникаси ва улардан фойдаланишни таҳлил қилиши ва хуносалар чиқариши; - қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлишни механизациялаштириш ва автоматлаштириш тўғрисида билимга эга бўлиш; - суюқликнинг механик қонуниятлари, оқимларнинг таркиби, суюқликларда кучларнинг тарқалиши ва унинг харакати вақтида ўзгариш қонунларини турли хил курилмалар ва машиналарни лойихалашга тадбиқ этиш, автоматик бошқарнишни такомиллаштириш ва энергия тежамкорлигини яратиш, гидромашиналар, гидроузатмалар ва гидроюритмалар тўғрисида билимга эга бўлиш;

		<p>-чорвачилик ферма комплекслар технологик жараёнларида қўлланиладиган машина ва жиҳозларнинг тузилиши, ишлатилиши ва улардан фойдаланиш, уларни иш сифатини бошқариш ва назорат қилиш бўйича билимларни шакллантириш;</p> <ul style="list-style-type: none"> - қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти ва замонавий менежмент асосларининг моҳияти, иқтисодий салоҳиятдан самарали фойдаланиш муаммолари юзасидан билимга эга бўлишини таъминлаш; -соҳа бўйича ахборот тизимларини лойихалашни, назорат қилишни ва бошқаришни; - микропроцессорлар, рақамли қурилмалар билан ишлашни ва уларни бошқара олиши; - ракамли қурилмаларни дастурий таъминотини бошқаришни; - тармоқ технологиялари ва тармоқ операцион тизимларини бошқариш ва улар билан ишлай олиши; - ақлли қишлоқ хўжалиги технологияларини тадқик қилиш ва тахлил қилишни; - ақлли қишлоқ хўжалиги технологияларини амалиётга қўллай олиши; -ақлли технологияларини бошқарувчи ахборот тизимларининг дастурий, техник ва ахборот таъминотини таъминлашни; - Smart, Cloud, Bigdata технологияларидан қишлоқ хўжалиги жараёнларида фойдаланила олиши; - интернет тармоғида ахборот қидиришни, интернет ресурсларидан фойдаланишни; - касбий фаолияти бўйича ахборот манзилларини қидириш, уларни саралаш, тизимлаштириш ва тахлил қилиш - қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш жараёнларига инновацион технологияларини жорий этиш; - иш сифати учун масъулиятни хис қилиш, ўз билими ва маҳоратидан технологик жараённи бошқаришда фойдалана олиш; индивидуал ва групудар билан ишлашда карорлар қабул қилиш.
--	--	--

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чиқиш бўйича турдош олий таълим муассасалари билан
КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Қибрай тумани

“30” сюнья 2020 йил

Қатиашдилар: Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини мувофиқлаштириш бош бошқармаси бошлиги - А.Холиков, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ўкув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиги – Ш.Жониқулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини Давлат инспекцияси бошлиги ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер, дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов, Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-мухитни муҳофаза килиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиширувчилар ва экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш бошқармаси бошлиги – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва ўсимликлар экспериментал биологияси илмий-тадқиқот институти директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя килиш илмий-тадқиқот институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги “Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иктисадиётни илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза килиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори-С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институти директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори-Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори-Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори-Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори-К.Комилов, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламов, ТДАУ Нукус филиали директори-Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори-А.Жўраев, ТошДАУ ўкув-услубий бошқармаси бошлиги-М.Атабаев, таянч ва турдош олий таълим муассасаларининг факультет деканлари, кафедра мудирлари ва етакчи профессор-ўқитувчилари ва таклиф этилганлар

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини

ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргуда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари иштирокида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича хорижий тажрибалар асосида тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини мухокамаси.

Сўзга чиқди: А.Холиков – Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилдан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйргуда белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта махсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва қўнималарига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурларида белгиланган вазифалар, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида ҳисоботлари ва таклифлари асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилган.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мухандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, КарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва корхонларнинг малакали мутахассислари иштирокида мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги илмий ишлаб чиқариш маркази тизимидағи илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан такриздан ўтказилган.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги

343-сон қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳакида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳакида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўкув режалари ҳакида йигилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Эшитилди: ТДАУ ректори Б.А.Сулаймонов – Узбекистон Республикаси Президентининг “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида асосий кадрлар истеъмолчилари хисобланган вазирликлар, идоралар, ташкилотлар ва корхоналарнинг таклифлари асосида 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб таълимнинг кредит-модуль тизимида тайёрлаш йўлга кўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талабалар учун хафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўкув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талабалар учун ўқиш муддати 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич жорий этилади.

Университет ишчи гурухлари томонидан ривожланган хорижий тажрибалар асосида куйидаги 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари ва ўкув режалар ишлаб чиқилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари иоми	
	шифри	
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия хисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоклар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоклар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротупроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дэҳқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уругчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигига)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигига)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигига)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротупроцеснуослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (екинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (екинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкарамзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йигилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йигилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамили иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимиға ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўкув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига белгиланган муддатда тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

Тошкент давлат аграр университети томонидан 410 000 – Қишлоқ,
ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти,
бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари
бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб
чиқарувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Қибрай тумани

“30” июн 2020 йил

Биз куйида имзо чекувчилар - Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
максус таълим вазирлиги олий таълим муассасалари фаолиятини
мувофикаштириш бош бошқармаси бошлиғи - А.Холиков, Қишлоқ
хўжалиги вазирлиги ўқув юртлари ва малака ошириш бўлими бошлиғи –
Ш.Жоникулов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўсимликлар карантини
Давлат инспекцияси бошлиғи ўринбосари - Б.Муродов, Ўзбекистон фермер,
дехкон хўжаликлари ва томорка ер эгалари Кенгashi раиси - А.Хайтов,
Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари, геодезия, картография ва давлат
кадастри давлат қўмитаси раиси ўринбосари М.Рузметов, Ўрмон хўжалиги
давлат қўмитаси раиси - Н.Бакиров, Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси – Ш.Абдураззақов, Лимон етиштирувчилар ва
экспорт килувчилар уюшмаси раиси – Н.Фахрутдинов, “Ўзбекипаксаноат”
уюшмаси кадрлар, ўқув юртлари ва илмий муассасалари билан ишлаш
бошқармаси бошлиғи – И.Султонова, “Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
бошқарув раисининг биринчи ўринбосари - Р.Курбонов, Ўзбекистон
бухгалтерлар ва аудиторлар миллий ассоциацияси Кенгаш раиси-
М.Тулаходжаева, Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини ривожлантириш
агентлиги директори - Н.Э.Нажимов, “Ўзагрокимёҳимоя” АЖ раиси
ўринбосари - Р.Очилов, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ҳузуридаги
Уруғчиликни ривожлантириш маркази директори – Ш.Номозов, “Фалла-
Алтег” АЖ ишлаб чиқариш корхонаси директори – Қ.Кувватов, ЎзРФА
Микробиология институти директори-Қ.Давронов, ЎзРФА Генетика ва
Ўсимликлар экспериментал биалогияси илмий-тадқиқот институти
директори-А.Наримонов, Ўсимликларни ҳимоя қилиш илмий-тадқиқот
институти директори – К.Маматов, Ўрмон хўжалиги илмий тадқиқот
институти директори - А.Хамзаев, Академик М.Мирзаев номидаги
“Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий тадқиқот институти” бош
директори - Ю.Саимназаров, Ўсимликлар генетик ресурслари илмий
тадқиқот институти директори - А.Аманов, “Сабзавот-полиз экинлари ва
картошкачилик” илмий тадқиқот институти директори - Р.Низомов, Қишлоқ

хўжалиги ва озиқ-овқат соҳаси иқтисодиёти илмий тадқиқот институти директори-Б.Султонов, Атроф-мухит ва табиатни муҳофаза қилиш технологиялари илмий тадқиқот институти директори - С.Бўриев, Стандартлаштириш, сертификатлаштириш ва техник жихатдан тартибга солиш илмий тадқиқот институти директори-А.Хамдамов, Чорвачилик ва паррандачилик илмий тадқиқот институти директори-А.Нурматов, Қишлоқ хўжалигини механизациялаш илмий-тадқиқот институтини директори-А.Ражабов, Тошкент давлат аграр университети ректори - Б.Сулаймонов, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш мұхандислари институти ректори - Ү.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори - Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори - К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори - Е.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори - А.Жўраев, Тошкент давлат аграр университети ўкув ишлари бўйича проректори - С.Исламовлар Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 мартағи ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўкув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, шунингдек, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўкув режаларини ишлаб чикиш бўйича турдош олий таълим муассасалари ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идоралар ва бошқа корхоналар мутахассислари томонидан муҳокамадан ўтказилиб, келишилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўкув режаларининг мазмуни билан танишириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (декончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали бодорчилик ва кўкарамзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкачилик
23	5411700	Иссиқхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-мухит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротуроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уругчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етишириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаламзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигида)

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича малака талаблари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзгартириш ва кўшимчалар киритиш ҳақида”ги З-сон Қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хукукий хужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўкув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Кишлоқ хўжалиги вазирлиги кадрлар ва ўкув юртлари бошқармаси бошлиғи

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
олий таълим муассасалари фасилитини
мувофиқлаштириш бош бошқармаси
бошлиғи

Вазирлар Маҳкамаси
Ўсимликлар карантини
инспекцияси бошлиғи ўринбосари

Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари
ва томорка ер эгалари Кенгаши раиси

Ўзбекистон Республикаси ер ресурслари,
геодезия, картография ва давлат кадастри
давлат қўмитаси раиси ўринбосари

Ўрмон хўжалиги давлат қўмитаси раиси

Экология ва атроф-муҳитни муҳофаза
қилиш давлат қўмитаси раиси

Лимон етиштирувчилар ва экспорт
қилувчилар уюшмаси раиси

“Ўзбекипаксаноат” уюшмаси кадрлар, ўкув
юртлари ва илмий муассасалари билан
ишлаш бошқармаси бошлиғи

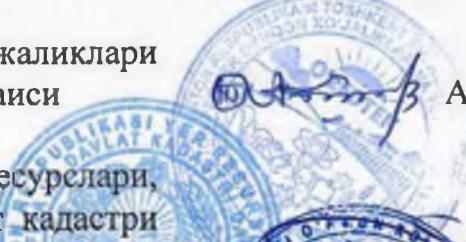
“Ўзбекбалиқсаноат” уюшмаси
биринчи ўринбосари

Боғдорчилик ва иссиқхона хўжалигини
ривожлантириш агентлиги директори

Б.Муродов

А.Хайтов

М.Рузметов

И.Бакиров

Б.Кўчкоров

Н.З. Фахрутдинов

Н.Абдулазизов

Р.Курбонов

Н.Э.Нажимов

“Үзгрокимёхимоя” АЖ раиси ўринбосари

Р.Очилов

Р.Очилов

Қишлоқ хұжалиги вазирлиги хузуридағы
Уругчиликни ривожлантириш маркази
директори

“Фалла-Алтег” АЖ ишлаб чыкаш
корхонаси директори

Ұсимликтарни ҳимоя қилиш
тадқиқот институти директори

ілмий

тадқиқот

Ш.Намазов

Ш.Намазов

Б.Холмұхаммедов

Ұрмон хұжалиги илмий тадқиқот
институти директори

ілмий

тадқиқот

А.Учаров

А.Учаров

Академик М.Мирзаев номидагы
“Боғдорчилік, узумчилик ва виночилик
ілмий тадқиқот институти” бош директори

Ю.Саймназаров

Ұсимликтарни ҳимоя қилиш
институти директори

ілмий

тадқиқот

А.Аманов

А.Аманов

“Сабзавот-полиз экинлари
картошқашибілік” ілмий тадқиқот институти
директори

Р.Низомов

Тошкент давлат аграр университеті үкув
ишлари бүйіча проректори

С.Исламов

**5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини
автоматлаштириши ва бошқариши (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат
таълим йўналиши негизидаги мутахассислар бўйича бакалаврларнинг
тайёргарлик даражаси ва зарурӣ билимлар мазмунига қўйиладиган
«МАЛАКА ТАЛАБЛАР»ГА
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “ТошДАУ фаолиятини янада такомиллаштириш чора тадбирлари туғрисида” ги ПҚ - 4421 қарорида: “Қишлоқ хўжалигида инновацион ресурс тежамкор технологияларни қўллаш ва ақлли қишлоқ хўжалиги технологияларини рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий этиш бўйича замонавий билимларга эга бўлган кадрлар тайерлаш” вазифаси қўйилди.

Қишлоқ хўжалигида инновацион ресурстежамкор техника ва янги технологияларни қўллаш, ақлли қишлоқ хўжалиги (Smart agriculture) ва рақамлаштирилган агротехнологияларни жорий қилиш, барча йўналишлар бўйича таълим олган олий маълумотли, малакали янги авлод мутахассисларни тайерлайдиган, давлат малака талабларига тўлиқ жавоб берадиган 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқариши (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши ташкил этилди.

Ушбу тақриз қилинаетган 5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида) таълим йўналиши малака талаблари гуманитар ва табий илмий фанлар, умумкасбий фанлар ва ихтисослик фанлар блокларини ўз ичига олиб, унда баклаврларнинг касбий фаолиятлари бўлмиш ташкилий бошқарув, ишлаб чиқариш технологик, илмий тадқиқот, лойихави технологик, сервис хизмати кўрсатиш фаолитининг мазмуни ҳамда сифатига қўйиладиган умумий ва маҳсус малака талаблари ёритиб берилган. Бунда бу йўналишни битиравчилари агросаноат мажмуи корхоналари, ташкилотлар, фермер хўжаликларида технологик жараёнларини автоматлаштириш усулларидан ва рақамили технологиялардан фойдаланиш, қишлоқ хўжалигининг барча соҳаларида мониторинг олиб бориш, агротехник тадбирларни автоматлаштирилган ва рақамили технологиялар асосида юритиш, ақлли иссиқҳона, ақлли ферма, ақлли экин майдони, аниқ деқкончилик каби замонавий инновацион технологиялардан фойдаланиш, рақамили қурилмаларга сервис хизмати кўрсатиш, ахборот хафсизлиги ва ахборот ҳимоялаш усуллари ва воситалари, қишлоқ хўжалик корхоналари ресурсларини бошқарувчи ахборот тизимлари билан ишлай олиш, ҳорижда ва маҳаллий ишлаб чиқарилган асбоб ускуналаридан самарали фойдаланиш, бўйича малака ва кўнимкаларга эга бўлишлари талаб этилади. Республикамиз қишлоқ хўжалиги янги замонавий, мураккаб серунум самарадорлиги баланд техникалар билан қуролланиб бориши билан бирга агросаноатда технологик жараёнларни механизациялаш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигида инновацион техника ва технологиялардан кенг фойдаланиш, автомат тизимида техник сервис ҳамда

замонавий қишлоқ хўжалик техникалари ишончлилигини ошириш, ейилган деталларни тиклаш техник тизимларда техник сервис ишларини ташкиллаштириш, режалаштириш ва лойиғалаш ҳамда агросаноатда қўлланиладиган техник тизимни оптимизациялаштириш асосларини ўрганиш бугунги кунда энг долзарб масала бўлиб, малакали автоматлаштириш бўйича мутахассисларни тайёрлашни тақозо қиласди. Шу боис бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурый билимлар мазмунига қўйиладиган малака талаблар асосида Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида) йўналиши бўйича ДТС яратилган.

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарииш (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишидаги талабаларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурый билимлар мазмунига қўйиладиган “МАЛАКА ТАЛАБЛАР”да янги авлод мутахассисларни тайёрлашга қаратилган, дастур бакалаврни ҳар томонлама шаклланишини таъминлайди, мутахассислиги бўйича чукур билимга эга бўлган кенг савияли мутахассис бўлиб шаклланади.

Ушбу “МАЛАКА ТАЛАБЛАР”нинг таълим дастурида бакалаврлар белгиланган аудитория машғулотларида қайд этилган фанларни тўла ўзлаштира олади. Бу бакалавриатурдан кейинги ўқишларини магистратураларда давом эттириш ишларига замин яратилади.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги ПФ-5708 сон “Кишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармоннинг ижросини таъминлаш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги соҳаси ва тармоқларида малакали кадрлар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш, фан, таълим ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграциясини таъминлашда *5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириши ва бошқарииш (қишлоқ хўжалигида)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган “Малака талаблар” Давлат таълим стандартлари малака стандартлари ҳамда янги соҳа ҳозирги замон мутахассис кадрларни тайерлашнинг замонавий тайерлашнинг замонавий талабларига тўла жавоб беради ва қишлоқ хўжалиги малакали мутахассисларга бўлган эҳтиёжни қондириш учун, янги педагогик технологиялар ва зарурый билимлар ҳамда талабларга қўйилган янгича ёндашув асосида тузилган ва ундан намунавий ўкув режасини тузишда фойдаланишни ва тасдиқлашга тавсия этилади.

“Электротехнологиялар ва электр жиҳозларидан фойдаланиш” кафедраси доценти, т.ф.ф.д. (PhD)

Н.Эшпулатов

**5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши
ва бошқариши (қишлоқ хўжалигидаги) бакалавриат таълим йўналиши
негизидаги мутахассислар бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси
ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган**
**«МАЛАКА ТАЛАБЛАР»ГА
ТАҚРИЗ**

Кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришда етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархини камайтириш, сифатини яхшилаш ва қисқа агротехник муддатларда технологик жараёнларни бажариш каби ишларни амалга оширишда механизациялаштириш, электрлаштириш ҳамда автоматлаштириш воситалари ва жихозларидан самарали фойдаланиш бугунги кунда долзарб масалалардан бири бўлиб, малакали муҳандисларни таёrlашни тақазо қиласди. Шу сабабли бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйилган талаблар асосида мазкур йўналиш учун ДТС яратилган.

Ушбу “Малака талаблар” хозирги замон талабларига жавоб берадиган ёш мутахассисларни шакллантиришга қаратилгандир.

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқариши (қишлоқ хўжалигидаги) бакалавриат таълим йўналишидаги талабаларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган “Малака талаблар”да янги авлод мутахассисларни тайёрлашга қаратилган бўлиб, бакалаврни ҳар тамонлама шаклланишини таъминлайди, мутахассислиги бўйича илмий тадқиқот фаолиятни ўкув юртларида педагогик фаолиятни ишлаб чиқаришда технологик ишларни бажара оладиган ва янги технологияларни яратадиган юқори савияли мутахассис бўлиб шаклланади.

Ушбу Малака талабларнинг таълим дастурида бакалаврлар ўкув юкламасини бир қисми республика фермер хўжаликлари, кластерлари, ишлаб чиқариш ва техник сервис корхоналари, ҳамда илмий тадқиқот институтлари иш фаолиятини яқиндан ўрганиш, тахлил қилиш услубларини ўзлаштиришни режалаштирган. Бу эса битирувчи бакалаврларнинг келажакда иш билан таъминланиши имкониятини яратади.

Бундан ташқари Ўзбекистон республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-3704-сонли қарорига асосан *5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқариши (қишлоқ хўжалигидаги)* таълим йўналиши бўйича тайёрланган “Малака талаблар” хозирги замон бозор иқтисодиёти талабларидан келиб чиқсан холда кадрларга бўлган эҳтиёжни қондириш учун янги педагогик технологиялар зарурий билимлар ҳамда талабларга қўйилган янгича ёндашув асосида тузилган ва ундан намунавий ўкув режа тузишда фойдаланиш мумкин деб ҳисоблайман ва тасдиқлашга тавсия этаман.

**ТИҚХММИ, “Электротехнологиялар ва
электр жихозларидан фойдаланиш”
кафедраси мудири, т.ф.н., доц.**

А.Бердишев

**5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши
ва бошқарии (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналиши
негизидаги мутахассислар бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси
ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган
«МАЛАКА ТАЛАБЛАР»ГА
ТАҚРИЗ**

Кишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришда етиштирилаётган маҳсулотларнинг таннархини камайтириш, сифатини яхшилаш ва қисқа агротехник муддатларда технологик жараёнларни бажариш каби ишларни амалга оширишда механизациялаштириш, электрлаштириш ҳамда автоматлаштириш воситалари ва жихозларидан самарали фойдаланиш бугунги кунда долзарб масалалардан бири бўлиб, малакали муҳандисларни таёrlашни тақазо қиласди. Шу сабабли бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйилган талаблар асосида мазкур йўналиш учун ДТС яратилган.

Ушбу “Малака талаблар” хозирги замон талабларига жавоб берадиган ёш мутахассисларни шакллантиришга қаратилгандир.

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигида) бакалавриат таълим йўналишидаги талабаларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган “Малака талаблар”да янги авлод мутахассисларни тайёрлашга қаратилган бўлиб, бакалаврни ҳар тамонлама шаклланишини таъминлайди, мутахассислиги бўйича илмий тадқиқот фаолиятни ўкув юртларида педагогик фаолиятни ишлаб чиқаришда технологик ишларни бажара оладиган ва янги технологияларни яратадиган юқори савияли мутахассис бўлиб шаклланади.

Ушбу Малака талабларнинг таълим дастурида бакалаврлар ўкув юкламасини бир қисми республика фермер хўжаликлари, кластерлари, ишлаб чиқариш ва техник сервис корхоналари, ҳамда илмий тадқиқот институтлари иш фаолиятини яқиндан ўрганиш, тахлил қилиш услубларини ўзлаштиришни режалаштирган. Бу эса битирувчи бакалаврларнинг келажакда иш билан таъминланиши имкониятини яратади.

Бундан ташқари Ўзбекистон республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПҚ-3704- сонли қарорига асосан **5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигида)** таълим йўналиши бўйича тайёрланган “Малака талаблар” хозирги замон бозор иқтисодиёти талабларидан келиб чиқсан холда кадрларга бўлган эҳтиёжни қондириш учун янги педагогик технологиялар зарурий билимлар ҳамда талабларга қўйилган янги ёндашув асосида тузилган ва ундан намунавий ўкув режа тузишда фойдаланиш мумкин деб хисоблайман ва тасдиқлашга тавсия этаман.

**ТИҚХММИ, “Кишлоқ ва
сув хўжалиги энергия таъминоти”
факультети декани, т.ш.д., проф.**

А.Исақов

5311000 - Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналиши негизидаги мутахассислар бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган

«МАЛАКА ТАЛАБЛАР»ГА

ТАҚРИЗ

Республикамиз қишлоқ хўжалиги янги замонавий, мураккаб серунум самарадорлиги баланд техникалар билан қуролланиб бориши билан бирга агросаноатда технологик жараёнларни механизациялаш ва автоматлаштириш, қишлоқ хўжалигига инновацион техника ва технологиялардан кенг фойдаланиш, автомат тизимида техник сервис ҳамда замонавий қишлоқ хўжалик техникалари ишончлилигини ошириш, ейилган деталларни тиклаш техник тизимларда техник сервис ишларини ташкиллаштириш, режалаштириш ва лойихалаш ҳамда агросаноатда қўлланиладиган техник тизимни оптимизациялаштириш асосларини ўрганиш бугунги кунда энг долзарб масала бўлиб, малакали агробиолог мутахассисларни тайёрлашни тақозо қиласди. Шу боис бакалаврларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган малака талаблар асосида “Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириш ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига)” йўналиши бўйича ДТС яратилган.

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишидаги талабаларнинг тайёргарлик даражаси ва зарурий билимлар мазмунига қўйиладиган “МАЛАКА ТАЛАБЛАР”да янги авлод мутахассисларни тайёрлашга қаратилган, дастур бакалаврни ҳар томонлама шаклланишини таъминлайди, мутахассислиги бўйича чуқур билимга эга бўлган кенг савияли мутахассис бўлиб шаклланади.

Ушбу “МАЛАКА ТАЛАБЛАР”нинг таълим дастурида бакалаврлар белгиланган аудитория машғулотларида кайд этилган фанларни тўла ўзлаштира олади. Бу бакалавриатурадан кейинги ўқишларини магистратураларда давом эттириш ишларига замин яратилади.

Бундан ташқари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 17 апрелдаги ПФ-5708 сон “Қишлоқ хўжалиги соҳасида давлат бошқаруви тизимини такомиллаштириш чора- тадбирлари тўғрисида”ги Фармоннинг ижросини таъминлаш, шунингдек, қишлоқ хўжалиги соҳаси ва тармоқларида малакали кадрлар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш, фан, таълим ва ишлаб чиқаришнинг самарали интеграцияйни таъминлашда *5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришини автоматлаштириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига)* бакалавриат таълим йўналиши бўйича тайёрланган “МАЛАКА ТАЛАБЛАР” ҳозирги замон қишлоқ хўжалиги малакали мутахассисларга бўлган эҳтиёжни қондириш учун янги педагогик технологиялар ва зарурий билимлар ҳамда талабларга қўйилган янгича ёндашув асосида тузилган ва ундан намунавий ўкув режасини тузишда фойдаланишни ва тасдиқлашга тавсия этаман.

“Электротехника ва меҳатроника”
кафедраси доценти, ф.м.ф.н.

Ш.Шоюсупов

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналиши бўйича Мувофиқлаштирувчи Кенгаш “Аграр, ўрмон, балиқчилик хўжалиги ҳамда қишлоқ хўжалиги менежмент” ўқув-услубий бирлашмаси йигилишининг 4-сонли

БАЁННОМАСИ

“5” август 2020 йил

Кибрай тумани

Қатнашдилар: Бирлашма раиси–Б.А.Сулаймонов

Аъзолари: ТошДАУ, ТИҚХММИ, СамВМИ, АндҚХАИ, Тошкент давлат аграр университетининг Нукус, Термиз филиаллари ўқув ишлари бўйича директор ўринбосарлари, ўқув-услубий бошқарма (бўлим) бошликлари, факультет деканлари, кафедра мудирлари ва таклиф этилганлар

Ўқув-услубий бирлашма котиби: Ўқув-услубий бошқармаси ўқув ишлари бўйича инспектори Д.М.Мустафакулов

Ўқув-услубий бирлашманинг 38 нафар аъзоларидан 31 нафари ҳамда таклиф этилганлар 7 нафар.

К У Н Т А Р Т И Б И:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириғи ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўқув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон буйругида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб кредит-модуль тизими асосида таълим жараёнини ташкил этилишини инобатга олиб 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ва 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича тайёрланган малака талаблари ва ўқув режаларининг муҳокамаси.

Эшитилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси Б.А.Сулаймонов:

1. Ҳаммангизга маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 июлдаги “Аграр таълим тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4795-сон қарорида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш мақсадида 2020/2021 ўқув йилидан бошлаб босқичма-босқич 25 та бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда 33 та магистратура мутахассисликлари бўйича таълимнинг кредит-модуль тизимида кадрлар тайёрлаш тизими йўлга қўйилади. Бунда, таълимнинг кредит тизимида талabalар учун ҳафтада беш кунлик ўқиш ҳамда ҳафтанинг шанба кунини мустақил ўзлаштириш куни деб белгиланади.

Шунингдек, 2020/2021 ўқув йилидан қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш соҳаси учун магистратура мутахассисликларида ўқиш муддатини 1 йил, илмий ва илмий-педагогик фаолият билан шуғулланувчи иқтидорли талabalар учун ўқиш муддатини 2 йил этиб белгиланади. Бакалавриат таълим йўналишларининг сиртқи таълим шакли бўйича масофавий таълим олиш тизими босқичма-босқич йўлга қўйилади.

Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та

бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, шунингдек, асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар билан таъминланганлик даражаси, кадрлар тайёрлаш ва уларга бўлган реал эҳтиёжларни аниқлаш, уларнинг касбий малака ва кўнилмаларига қўйиладиган талаблар, худудларни ижтимоий-иктисодий ривожлантириш дастурида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар ва берилган таклифлар асосида хорижий тажрибаларни инобатга олган ҳолда ишлаб чикилди.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сон қарорига ўзgartириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сон қарорига асосан тузилган ишчи гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ Қишлоқ ва сув хўжалиги билим соҳасининг тегишли бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқилганлиги ҳақида ахборот берди, уларни мухокама қилиш ҳамда ушбу янгидан яратилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти ректори Ў.Умурзаков, Самарқанд ветеринария медецинаси инситути ректори Х.Юнусов, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти ректори К.Комилов, ТДАУ Нукус филиали директори Э.Торениязов, ТДАУ Термиз филиали директори А.Жўраев университет профессорлари Х.Атабаева, Р.Дусмуратов, Х.Кимсанбоев, У.Норкулов, доцентлар З.Юлдашева, А.Хакимов, М.Атабаевлар сўзга чиқиб, ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида ўзларининг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан 2020 йил 30 июля қабул қилинган ПҚ-4795-сонли қарори республикамизда аграр таълим тизимини янада такомилаштириш, қишлоқ хўжалиги соҳаси учун юқори малакали рақобатбардош кадрлар тайёрлаш, кадрлар истеъмолчиларининг талаблари асосида тор мутахассисликлар бўйича кадрлар тайёрлаш тизимини тартибга солиши ҳамда ўз вақтида қабул қилинган қарор эканлиги ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдиридилар.

Эшитилди: Университет ўқув ишлари бўйича проректори С.Исламов-Университет ишчи гуруҳлари томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари асосий кадрлар истеъмолчилари ҳисобланган вазирлик, идора, ташкилот ва корхонларнинг олий ва ўрта маҳсус малакали кадрлар бўлган реал эҳтиёжлари, уларнинг касбий малака ва тажрибасини ошириш борасида амалга оширилаётган ишлар тўғрисида таклифлари ва фикрлари-мулоҳазалари асосида ишлаб чикилди. Таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиша Япония, Хитой, Корея, Индонезия, АҚШ, Германия, Англия каби ривожланган хорижий давлатларнинг энг илғор тажрибасилари чукур ўрганилди.

Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти, бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари турдош олий таълим муассасалари (Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти, Самарқанд ветеринария медицинаси институти, Андижон қишлоқ хўжалиги ва агротехнологиялар институти, Ўзбекистон миллий университети, ТДАУнинг Нукус, Термиз филиаллари, ГулДУ, БухДУ, ҚарДУ, ФарДУ, УрДУ, НамДУ, СамДУ) ҳамда асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, идора ва

корхоналарнинг малакали мутахассислари иштирокида куйидаги бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари мухокамадан ўтказилиб, келишилган ҳамда Қишлоқ хўжалиги соҳасида фаолият юритаётган илмий-тадқиқот институтларининг етакчи мутахассис-олимлари томонидан экспертизадан ўтказилди:

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари номи	
	шифри	номи
Бакалавриат таълим йўналишлари		
1	5230100	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5230400	Маркетинг (қишлоқ хўжалигида)
3	5230900	Бухгалтерия ҳисоби ва аудит (қишлоқ хўжалигида)
4	5232500	Логистика (агрологистика)
5	5233300	Агробизнес ва инвестицион фаолият
6	5310900	Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (тармоқлар бўйича)
7	5311000	Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқаришни автоматлаштириш ва бошқариш (қишлоқ хўжалигида)
8	5320500	Биотехнология (тармоқлар бўйича)
9	5410100	Агрокимё ва агротурпроқшунослик
10	5410200	Агрономия (дехқончилик маҳсулотлари турлари бўйича)
	5410200	Агрономия (анорчилик)
	5410200	Агрономия (дончилик)
	5410200	Агрономия (пахтачилик)
	5410200	Агрономия (мойли экинлар)
	5410200	Агрономия (шоличилик)
	5410200	Агрономия (ем-хашак экинлари)
	5410200	Агрономия (соя экини агротехникаси)
	5410200	Агрономия (техник экинлар)
	5410200	Агрономия (сабзавотчилик ва полизчилик)
11	5410300	Ўсимликларни ҳимоя қилиш (екин турлари бўйича)
12	5410400	Қишлоқ хўжалиги экинлари селекцияси ва уруғчилиги (екин турлари бўйича)
13	5410500	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сақлаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулот турлари бўйича)
14	5410600	Зооинженерия (асаларичилик)
15	5410600	Зоинженерия (балиқчилик)
16	5410800	Ўрмончилик
17	5410900	Ипакчилик ва тутчилик
18	5411000	Мевачилик ва узумчилик
19	5411100	Доривор ўсимликларни етиштириш ва қайта ишлаш технологияси
20	5411200	Манзарали боғдорчилик ва кўкаlamзорлаштириш
21	5411500	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
22	5411600	Сабзавотчилик, полизчилик ва картошкочилик
23	5411700	Иссикхона хўжалигини ташкил этиш ва юритиш
24	5610300	Туризм (агротуризм)
25	5630100	Экология ва атроф-муҳит муҳофазаси (қишлоқ хўжалигида)
Магистратура мутахассисликлари		
1	5A230102	Иқтисодиёт (қишлоқ хўжалигида)
2	5A230901	Бухгалтерия ҳисоби (қишлоқ хўжалигида)

№	Бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари	
	шифри	номи
3	5A232501	Логистика (агрологистика)
4	5A233301	Агробизнес ва инвестицион фаолият
5	5A310901	Маҳсулотлар хавфсизлиги ва уларнинг сертификацияси (қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари)
6	5A320501	Биотехнология (маҳсулот тури бўйича)
7	5A410101	Агротурпроқшунослик ва агрофизика (соҳалар бўйича)
8	5A410102	Агрокимё
9	5A410201	Агрономия
10	5A410202	Ўсимликшунослик (экинлар гурухлари бўйича)
11	5A410203	Органик деҳқончилик ва озиқ-овқат хавфсизлиги
12	5A410301	Ўсимликлар ҳимояси (усуллари бўйича)
13	5A410302	Энтомология
14	5A410303	Фитопатология
15	5A410304	Ўсимликлар ҳимоясида мониторинг ва башорат
16	5A410401	Селекция ва уруғчилик (экинлар гурухлари бўйича)
17	5A410501	Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини саклаш ва дастлабки ишлаш технологияси (маҳсулотлар турлари бўйича)
18	5A410606	Балиқчилик
19	5A410801	Ўрмончилик
20	5A410901	Ипакчилик
21	5A410902	Тутчилик
22	5A411001	Сабзавотчилик ва полизчилик
23	5A411002	Мевачилик
24	5A411003	Узумчилик ва узумни дастлабки қайта ишлаш
25	5A411004	Картошкачилик
26	5A411005	Мева-сабзавотчиликда биотехнология
27	5A411101	Доривор ўсимликларни етиштириш технологияси
28	5A411201	Аҳоли яшаш жойларини кўкаlamзорлаштириш ва ландшафтли дизайн
29	5A411202	Манзарали боғдорчилик
30	5A411501	Ўсимликлар ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари карантини
31	5A411701	Ҳимояланган ер мева-сабзавотчилиги
32	5A411702	Субтропик ва цитрус мева экинлари
33	5A630102	Экология (қишлоқ хўжалигига)

Кун тартибидаги мазкур масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида муҳокамадан сўнг йиғилиш

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Узбекистон Республикаси Президентининг “Узбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида” 2019 йил 8 октябрдаги ПФ-5847-сонли, “2017-2021 йилларда Узбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида” 2020 йил 2 марта ПФ-5953-сонли Фармонлари, “Аграр таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2020 йил 30 июлдаги ПҚ-4795-сон қарори, Узбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли топшириги ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2020 йил 30 июндаги “2020/2021 ўкув йилидан кредит-модуль тизимига ўтиш тўғрисида”ги 357-сон бўйругида белгиланған вазифаларни

ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат аграр университетида ташкил этилган ижодий ишчи гурухлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори”га мувофиқ ишлаб чиқилган 410 000 – Қишлоқ, ўрмон ва балиқ хўжалиги таълим соҳасининг Давлат таълим стандарти, 25 та бакалавриат таълим йўналишлари, 33 та магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари “Таълим тўғрисида”, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикасининг қонунлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон қарори ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-хуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларига турдош ОТМларининг таклифлари киритилсин.

3. Ишлаб чиқилган Давлат таълим стандартлари, малака талаблари ва ўқув режалари ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигига тақдим этилсин.

Мажлис раиси

Котиб

Б.А.Сулаймонов

Д.М.Мустафакулов

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқариини автоматлашириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига) бакалаврият йўналиши малака талабарини ишлаб чиқилишига

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқариини автоматлашириши ва бошқарии (қишлоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқиша қуйидаги меъёрий-хукуқий хужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 19 августдаги “Тошкент давлат аграр университети фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4421-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 24 майдаги “Қишлоқ ва сув хўжалиги тармоқлари учун муҳандис-техник кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3003-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 29 майдаги “Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқарувчиларга механизация ва сервис хизматларини кўрсатиш самарадорлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3751-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 8 майдаги “Тошкент давлат аграр университетида олий маълумотли кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3704-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг 2019 йил 20 августдаги 126-сонли ҳамда Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлигининг 2019 йил 22 августдаги 750-сонли бўйруқлари.

Малака талабини ишлаб чиқиша бакалавриат таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилар томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг карор ва фармонларини мукаммал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамоийиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникум шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиши даражаси ва ютуқлари иктисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган холда илмий асосланади.

Ўкув юкламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меърий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишида муҳим аҳамият касб этди.

5311000 – Технологик жараёнлар ва ишлаб чиқариини автоматлаштириши ва бошқарии (қишилоқ хўжалигига) бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илгор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишида мамлакат ижтимоий-иктисодий тарақиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тажрибасидан келиб чиқиб, механизациялаштириш ва автоматлаштириш ҳамда рақамли дастурий таъминотлар муҳитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўкув ишлар бўйича проректор

Исламов

С.Я.Исламов

**5311000 - Технологик жарабайлар ва ишлаб чыгарышин автоматлаштырши ва бошқарыш
(күшлөк хұжалигыда)**

тағымынан бүйінча бакалавр үкув режасынан халқаро міңдегі болашақта үкув режалари билан қиесін таққослаш

Узбекистан (Тошкент давлат аграр университеті)		Германия (The University of Hohenheim)		США (Iowa State University)		Россия (Механика и энергетики К.А. Тимирязева)	
Название курса	Часы или кредит	Название курса	Часы или кредит	Название курса	Часы или кредит	Название курса	Часы или кредит
Математика	4	Principles of Chemistry	6	General Chemistry	4	История (история России, всеобщая история)	108
Физика	4			General Chemistry Lab	1	Иностранный язык	72
Кимё	6			Graphics and Design	3	Математика	144
Мухандислик графикасы	5	Mathematics and Statistics for Agricultural Sciences	6	Calculus I	4	Физика	
Назарий ва амалий механика	8			Critical Thinking and Communication	3	Химия	108
Ўзбекистоннинг энг янги тарихи	4			Library Instruction	1	Инженерная экология	72
Фалсафа	6	Principles of Botany	6			Начертательная геометрия и инженерная графика	108
Ўзбек (рус) тили	6	Principles of Zoology, Anatomy and Physiology of Domestic Animals	6			Начертательная геометрия	108
Хорижий тил	8	Principles of Social Sciences in Agriculture	6			Инженерная графика	
Ўзбек тилини соҳада кўлланилиши	3					Введение в профессиональную деятельность	72
Жисмоний тарбия ва спорт	4					Материаловедение и технология конструкционных материалов	
						Информатика и цифровые технологии	
						Культура речи и делового общения	108
						Основы производства продукции растениеводства	72
						Основы производства продукции животноводства	
				Calculus II	4	Электротехнические материалы	
		Physics and Agricultural Meteorology	6	Classical Physics I	5	Физическая культура и спорт	72
				Experiencing ABE	1	Базовая физическая культура	16
				Engineering Problems	3	Базовые виды спорта	16
				Written, Oral, Visual, and Electronic Composition	3	Философия	
						Иностранный язык	108
						Математика	108
						Физика	72
						Материаловедение и технология конструкционных материалов	108
						Метрология, стандартизация и сертификация	
						Информатика и цифровые технологии	108
						Прикладная механика	108
		Principles of Economics	6			Компьютерное проектирование	72
		Food Security and Natural Resources	6			Механизация технологических процессов	
						Теоретические основы электротехники	144
				Fund. Ag. and Biol. Engineering	3	Монтаж электрооборудования	108
				Principles of Mat Science & Engr	3	Основы микропроцессорной ТЕХНИКИ	108
				Statics of Engineering	3	Надежность технических систем	

Кишлоқ хұжалигіда ахборот-коммуникацион технологиялар	7			Classical Physics II	5	Базовая физическая культура	64
Электротехниканың назарий ассоции	7			Fundamentals of Soil Science	3	Базовые виды спорта	64
Экология ва атроф мұхиттың мұхомасаси	4	Principles of Agricultural Economics	6			Безопасность жизнедеятельности	108
Метрология, стандартизациялаш жаңа үзаралмашылыш	9	Introduction to Animal Husbandry and Genetics	6			Экономическая теория	108
Кишлоқ хұжалигіда электр тәсілдері	5	Principles of Agricultural Ecology	6			Гидравлика	108
Светотехника ва электротехнология	8	Principles of Agricultural Engineering - Agricultural Engineering and Crop Production	6			Теплотехника	108
						Автоматика	
						Психология	108
						Электрические измерения	144
			Sophomore Seminar	1		Электронная техника	180
			Project Mgmt & Design	2		Электрические машины	144
			Engr Statistics	3		Светотехника	
			Mechanics of Materials	3		Электротехнологии	
			Differential Equations	3		Охрана труда	
			SS&H Elective	3		Базовая физическая культура	64
						Базовые виды спорта	64
Электроника ва микропроцессор техникаси		Principles of Crop Sciences	6			Электрические и электронные аппараты	
Кишлоқ хұжалиғи ишлаб чыгарынчылық механизациялаштырыш		Biometrics	6			Аппараты защиты и управления	
Ракамыл қурилмаларнинг дастаншыл тәсілдері		Introduction to Animal Nutrition and Animal Health	6			Основы робототехники	
Бошқарув объектлерини идентификациялаш		Principles of Agricultural Engineering - Livestock Husbandry, Specialised Crops and Ergonomics	6			Эксплуатация контрольно-измерительных приборов и средств автоматизации	
Кишлоқ хұжалиғи интенсивнегі		Principles of Plant Nutrition, Plant Breeding, Phytotherapy and Specialty Crops	6			Техника безопасности при производстве работ в электроустановках	
Хаёт фаянияттың хавғындылығы		Soils as Plant Habitat	6			Правоведение	
						Экономика и организация производства на предприятиях АПК	144
			Electric Power and Electronics	4		Экономическое обоснование инженерно-технических решений	
			Ag Field Machinery	3		Электропривод	216
			Thermodynamics	3		Электроснабжение	180
			Dynamics	3		Эксплуатация электрооборудования	108
			Mechanics of Materials Lab	1		Профессиональный модуль по направленности (профилю) "Электрооборудование и электротехнологии"	396
			Communication Elective	3		Электропривод сельскохозяйственных машин	
		Fundamental Soil Science	6			Проектирование систем электрификации	144
						Электротехнологии в АПК	144
						Сервис электротехнического оборудования в АПК	108
			Tractor Power	3		Управление электроприводами	
			Systems Modeling	3		Профессиональный модуль по направленности (профилю) "Автоматизация и роботизация технологических процессов"	396

				Manufacturing Engr Lab	1	Автоматизация технологических процессов	216
				Mechanics of Fluids	3	Проектирование систем автоматики	180
				Modeling	1	Микропроцессорные системы управления	
Автоматик башкариш назарияси	7			Selective (Principles of Biol I)	3	Управляющие устройства технологическими процессами	
Автоматлаштиришнинг техник воситалари	8	Introduction to Agricultural Policy and the Functioning of Food Markets	6			Энергосбережение в системах автоматизации и роботизации	
Автоматик тизимларни лойихалаш	9	Design of Livestock Housing Systems	6			Сервис систем автоматики	
Автоматлаштириш системаларининг диагностикаси ва шончунлигини	9	Development and Design of Agricultural Machines	6				
Кайта ишлашда технологик жараёйларни автоматлаштириш	6	Process Engineering in Plant Production	6				
Башкариш системаларининг элементлари ва курилмалари	4	Process Engineering in Special Crops	6				
Технологик назоратнинг асбоблари ва усуллари	8	Work Methods in Science and Industry	6				
Ракамли тизимни башкариш	6			Instrumentation for Ag and Bio Engr	3		
Автоматик тизимларни монтажи, созлаш ва эксплуатацияси	6			AE Design I	2		
Технологик жараёйларни моделлаштириш ва оптималаштириши асослари	6			Machine Design	3		
Танлов фанлари	3			Fluid Power Engineering	3		
				Manufacturing Engineering	3		
				International Elective	3		
		Bachelor Thesis with Presentation 12 (280-360)	12				
		Educational and Project Work	6				
		Portfolio Module	6				
		Computer Science in Agriculture	6				
				AE Design II	3		
				A B E Elective	3		
				U. S. Diversity Elective	3		
				Technical Elective	5		
				SS & H Elective	3		

План одобрен Ученым советом вуза
Протокол № 06/УС от 26.06.2018

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

Рекл

по программе бакалавриата

27.03.04

Направление подготовки 27.03.04 Управление в технических системах

Направленность (профиль) Системы и средства автоматизации технологических

Кафедра: Информатики и автоматизации

Факультет: Техники и современных технологий

Квалификация: бакалавр

Программа подготовки: академический бакалавриат

Форма обучения: Заочная

Срок обучения: 4г 6м

Год начала подготовки (по учебному плану)

Учебный год

2018-20

Образовательный стандарт

№ 1171 о

Виды деятельности		
+	Основной	
+	-	научно-исследовательская
+	+	проектно-конструкторская
+	-	сервисно-эксплуатационная
+	-	организационно-управленческая

СОГЛАСОВАНО

Проректор по УМР

Начальник УМУ

-	-	-	Форма контроля			ЗЕТ		-	Итого акад.часов								ЗЕТ				
			Экза мен	Зачет	Зачет с оц.	KР	Экспер тное		Часов в ЗЕТ	Экспер тное	По плану	Контакт часы	Ауд.	Лек	Лаб	Пр	СР				
Блок 1.Дисциплины (модули)																					
Базовая часть																					
61.5.01	Иностранный язык	3	2			8	8	36	288	288	24	24				24	251	13	4		
61.5.02	Философия	1				3	3	36	108	108	10	10	4			6	89	9	3		
61.5.03	История	1				3	3	36	108	108	10	10	4			6	89	9	3		
61.5.04	Правоведение	2				3	3	36	108	108	10	10	4			6	89	9	3		
61.5.05	Психология		7			2	2	36	72	72	6	6	2			4	62	4			
61.5.06	Культура речи и деловое общение	1				3	3	36	108	108	10	10	4			6	89	9	3		
61.5.07	Экономика и организация производства	2				4	4	36	144	144	14	14	4			10	121	9	4		
61.5.08	Математика	4	123			18	18	36	648	648	62	62	26			36	565	21	8		
61.5.09	Физика	2	1			12	12	36	432	432	42	42	18	12	12	377	13	12			
61.5.10	Химия	1				3	3	36	108	108	10	10	4	6		89	9	3			
61.5.11	Экология			3		3	3	36	108	108	10	10	4			6	94	4			
61.5.12	Информационные технологии	2	1			6	6	36	216	216	22	22	8	14			181	13	6		
61.5.13	Инженерная и компьютерная графика	4	3			8	8	36	288	288	28	28	10			18	247	13			
61.5.14	Безопасность жизнедеятельности			2		3	3	36	108	108	10	10	4			6	94	4	3		
61.5.15	Теоретическая механика	5				4	4	36	144	144	10	10	4			6	125	9			
61.5.16	Электротехника и электроника	4	3			6	6	36	216	216	20	20	8			12	183	13			
61.5.17	Метрология и измерительная техника	5				4	4	36	144	144	14	14	4			10	121	9			
61.5.18	Теория автоматического управления	6				4	4	36	144	144	28	28	12			16	107	9			
61.5.19	Моделирование систем управления	7				4	4	36	144	144	18	18	6	12			117	9			
61.5.20	Программирование и основы алгоритмизации	4	3			4	4	36	144	144	14	14	6			8	117	13			
61.5.21	Вычислительные машины, системы и сети	6				5	5	36	180	180	18	18	6	12			153	9			
61.5.22	Технические средства автоматизации и управления	6				5	5	36	180	180	18	18	6	8	4		153	9			
61.5.23	Планирование и организация производства	8				3	3	36	108	108	14	14	4			10	85	9			
61.5.24	Физическая культура и спорт		1			2	2	36	72	72	2	2	2				66	4	2		
61.5.25	Элективные дисциплины (модули) по физической культуре и спорту		123						328	328	4	4	4				312	12			
						120	120		4648	4648	428	428	158	64	206	3976	244	54			

Вариативная часть

61.B.01	Дискретная математика	3				3	3	36	108	108	10	10	4			6	89	9	
61.B.02	Теория управления	6				3	3	36	108	108	14	14	4			10	85	9	
61.B.03	Цифровая и аналоговая обработка сигналов	5				5	5	36	180	180	14	14	6	4	4		157	9	
61.B.04	Микропроцессорные устройства технических систем	5	4			5	5	5	180	180	14	14	6			8	153	13	
61.B.05	Теория вероятностей	4				4	4	36	144	144	18	18	8			10	117	9	
61.B.06	Базы данных			5		4	4	36	144	144	12	12	4			8	128	4	
61.B.07	Проектирование автоматизированных информационных систем			6	6	4	4	36	144	144	12	12	4	8			128	4	
61.B.08	Объектно-ориентированное программирование в технических		7			4	4	36	144	144	16	16	6			10	124	4	
61.B.09	Системы управления технологическими процессами	8				4	4	36	144	144	16	16	6			10	119	9	

План Учебный план бакалавриата '27.03.04-СиСАТП-ЗФО_2018plx', код направления 27.03.04, год начала подготовки 2018

Курс 2		Курс 3		Курс 4		Курс 5																					
ЗЕТ	Итого	Лек	Лаб	Пр	СР	Контроль	ЗЕТ	Итого	Лек	Лаб	Пр	СР	Контроль	ЗЕТ	Итого	Лек	Лаб	Пр	СР	Контроль	ЗЕТ	Итого	Лек	Лаб	Пр	СР	Контроль

План Учебный план бакалавриата '27.03.04-СиСАТП-ЗФО_2018plx', код направления 27.03.04, год начала подготовки 2018

+	-	-	Форма контроля			ЗЕТ		-	Итого акад.часов										ЗЕТ
			Экза мен	Зачет	Зачет с оц.	КР	Экспер тное		Часов в ЗЕТ	Экспер тное	По плану	Контакт часы	Ауд.	Лек	Лаб	Пр	СР	Конт роль	
Б1.В.10	Системы сбора и обработки информации		7			7	4	4	36	144	144	16	16	6		10	119	9	
Б1.В.11	Схемотехника систем автоматизации и управления				7		5	5	36	180	180	18	18	8		10	158	4	
Б1.В.12	Диагностика и надежность автоматизированных систем				5		4	4	36	144	144	10	10	4		6	130	4	
Б1.В.ДВ.01	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.1				4		4	4		144	144	16	16	6		10	124	4	
Б1.В.ДВ.01.01	Исследование операций и методы оптимизации				4		4	4	36	144	144	16	16	6		10	124	4	
Б1.В.ДВ.01.02	Теория принятия решений				4		4	4	36	144	144	16	16	6		10	124	4	
Б1.В.ДВ.02	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.2	3					3	3		108	108	10	10	4	4	2	89	9	
Б1.В.ДВ.02.01	Математическая логика	3					3	3	36	108	108	10	10	4	4	2	89	9	
Б1.В.ДВ.02.02	Теория алгоритмов	3					3	3	36	108	108	10	10	4	4	2	89	9	
Б1.В.ДВ.03	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.3				5		3	3		108	108	10	10	4		6	94	4	
Б1.В.ДВ.03.01	Алгоритмы обработки данных				5		3	3	36	108	108	10	10	4		6	94	4	
Б1.В.ДВ.03.02	Вычислительная математика				5		3	3	36	108	108	10	10	4		6	94	4	
Б1.В.ДВ.04	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.4				8		3	3		108	108	14	14	4		10	90	4	
Б1.В.ДВ.04.01	Методология проектирования промышленных изделий				8		3	3	36	108	108	14	14	4		10	90	4	
Б1.В.ДВ.04.02	Проектирование экспертных систем				8		3	3	36	108	108	14	14	4		10	90	4	
Б1.В.ДВ.05	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.5	6					6	6		216	216	16	16	6		10	191	9	
Б1.В.ДВ.05.01	Технологии разработки программного обеспечения	6					6	6	36	216	216	16	16	6		10	191	9	
Б1.В.ДВ.05.02	Информационные средства поддержки принятия решений	6					6	6	36	216	216	16	16	6		10	191	9	
Б1.В.ДВ.06	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.6	7					5	5		180	180	18	18	6	4	8	153	9	
Б1.В.ДВ.06.01	Системы автоматизированного проектирования (САПР)	7					5	5	36	180	180	18	18	6	4	8	153	9	
Б1.В.ДВ.06.02	Человеко-машинное взаимодействие	7					5	5	36	180	180	18	18	6	4	8	153	9	
Б1.В.ДВ.07	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.7				8		5	5		180	180	16	16	6		10	160	4	
Б1.В.ДВ.07.01	Стандартизация программных средств и информационных технологий				8		5	5	36	180	180	16	16	6		10	160	4	
Б1.В.ДВ.07.02	Теория систем и системный анализ				8		5	5	36	180	180	16	16	6		10	160	4	
Б1.В.ДВ.08	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.8	9					5	5		180	180	16	16	6		10	155	9	
Б1.В.ДВ.08.01	Системы автоматического регулирования	9					5	5	36	180	180	16	16	6		10	155	9	
Б1.В.ДВ.08.02	Адаптивные и оптимальные системы управления	9					5	5	36	180	180	16	16	6		10	155	9	
Б1.В.ДВ.09	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.9	7					3	3		108	108	12	12	4		8	87	9	
Б1.В.ДВ.09.01	Сетевые технологии и системное администрирование	7					3	3	36	108	108	12	12	4		8	87	9	
Б1.В.ДВ.09.02	Теория передачи информации	7					3	3	36	108	108	12	12	4		8	87	9	
Б1.В.ДВ.10	Дисциплины по выбору Б1.В.ДВ.10	8					3	3		108	108	12	12	4		8	87	9	
Б1.В.ДВ.10.01	Системы контроля и управления доступом	8					3	3	36	108	108	12	12	4		8	87	9	

6c 3201-210 Landscape Ecology and Landscape Planning. 6 E 56+104=160

Das Modul vermittelt neben den Grundlagen der Landschaftsökologie die Grundlagen der Geobotanik. Im Bereich Landschaftsökologie liegt der Schwerpunkt neben der Vermittlung theoretischer Konzepte, der Gliederung und Analyse von Landschaften vor allem in der Vermittlung von Kenntnissen in der Landschaftsplanung.

Im Bereich Geobotanik liegen die Schwerpunkte in der Arealkunde, der Floren- und Vegetationsgeschichte, der Ökophysiologie, der Populations- und Gesellschaftsökologie.

6c 4904-030 Bioeconomy and Land Use. 6 E 56+104=160

Den Studierenden sind die grundlegenden Aspekte von Bioökonomie und Landnutzung vermittelt worden. Sie verstehen die Abkommen des internationalen Klimaschutzes und speziell die Funktionsweise von Märkten für CO₂-Emissionen. Des Weiteren sind ihnen die nicht-technischen Hemmnisse einer weltweiten Dekarbonisierung der Landnutzung bekannt.

3c 3101-030 Fundamental Soil Science. 6 C 56+104=160

Grundprinzipien der Bodenkunde und Bodenbiologie, Entwicklung und Nutzungsmöglichkeiten von Böden und Landschaften, Böden als wichtige Umweltkompartimente und landwirtschaftliche Produktionsstandorte sollen erkannt werden.

4c 3103-030 Soils as Plant Habitat. 6 C 56+104=160

Die Module Grundlagen der Bodenwissenschaften I und II legen die Grundlagen für die agrarwissenschaftlichen Vertiefungsstudiengänge.

Inhalt von Grundlagen der Bodenwissenschaften II: Böden als Pflanzenstandorte, Nährstoffspeicher und Filterkörper; Einführung in die für diese Bodenfunktionen wichtigen Prozesse; Standortsbewertung; Begreifen und Erkennen von Bodenunterschieden; Beziehungen von Böden zur Landschaft.

2c 3401-040 Principles of Crop Sciences. 6 C 56+104=160

Den Studierenden werden Kenntnisse über den Anbau von einigen ausgewählten, in Mitteleuropa kultivierten Feldfrüchten und den jeweiligen Produktionsverfahren sowie zur ökologischen und wirtschaftlichen Bedeutung der Vegetationsform Dauergrünland vermittelt.

4c 3301-020 Principles of Plant Nutrition, Plant Breeding, Phytotherapy and Specialty Crops. 6 C 56+104=160

Die Studierenden verfügen über grundlegende Kenntnisse auf dem Gebiet der Phytotherapie, Pflanzenzüchtung, Pflanzenernährung und der Sonderkulturen, Gemüse-, Obst- und Weinbau als Teile der Pflanzenwissenschaften. Zusammen mit dem Modul 3401-010 entwickeln die Studierenden ein allgemeines Verständnis für die verschiedenen Aspekte der Pflanzenproduktion.

3c 4606-010 Introduction to Animal Husbandry and Genetics. 6 C 56+104=160

Die Studierenden werden in ausgewählte physiologische, ethologische, genetische und züchterische Grundlagen der Nutztierwissenschaften eingeführt. Ergänzend werden Basiskenntnisse aus neuen Feldern der Nutztierwissenschaften wie Psychoneuroimmunologie und Populationsgenomik vermittelt. Darauf aufbauend werden in spezifischen Lehrveranstaltungen angewandte Aspekte der Tierhaltung, des Reproduktionsmanagements sowie der Züchtung dargestellt. Die Studierenden haben einen Überblick über tierartspezifische Unterschiede in gängigen Produktionsverfahren (Schwerpunkte Fleisch und Milch).

4c 4601-020 Introduction to Animal Nutrition and Animal Health. 6 C 56+104=160

Den Studierenden wird Grundwissen in Nährstoffkunde, Kenntnisse des Intermediärstoffwechsels der Nährstoffe, Funktion der Futterbewertung, Vitamine vermittelt. Sie verfügen über Grundkenntnisse in Verfahren der Bedarfsermittlung, der Futterbewertung, der Rationsgestaltung und Fütterungslehre. Den Studenten werden Basiskenntnisse in Futtermittelkunde im Sinne einer Stoffkunde vermittelt, sie erwerben Grundkenntnisse in Umwelt- und Tierhygiene, der Entstehung, Vorbeugung und Bekämpfung von Krankheiten bei den Nutztieren, Tierschutz und Nutztierökologie. Die Studierenden haben einen Überblick über die Systematik von Futtermitteln und sind vertraut mit der Einteilung in Stoffgruppen. Sie erhalten einen Einblick in die Futtermittelanalytik sowie die Grundlagen der Futtermittelverarbeitung und -bearbeitung.

6c 4601-240 Production Systems with Farm Animals - Dairy and Beef Cattle Management. 6 E 56+104=160

Die Studierenden sind in der Lage, verschiedene Themenfelder, die mit dem Management von Rindern verbunden sind, systemorientiert miteinander zu verbinden. Dies gilt insbesondere für die Bereiche der Züchtung, Gesunderhaltung, Fütterung und Futtermanagement. Sie sind mit den Grundzügen einer Schwachstellenanalyse auf einem rinderhaltenden landwirtschaftlichen Betrieb vertraut.

6c 4602-230 Applied Feed Science. 6 E 56+104=160

Die Studierenden erhalten einen Überblick über wesentliche Differenzierungsmerkmale bei der Beurteilung von Futtermitteln und Futterzusatzstoffen. Sie sind damit in der Lage, zwischen wertbestimmenden und schädlichen Inhaltsstoffen in Futtermitteln zu unterscheiden. Sie verfügen nach der grundlegenden Einführung in die Stoffkunde über ausreichende Stoffkenntnisse zur qualifizierten Bewertung von Futtermitteln und Futterzusatzstoffen als Voraussetzung für eine tierartgerechte, ressourcenschonende und ökonomisch ausgerichtete Rationsgestaltung, auch im Hinblick auf die Sicherstellung der Produktqualität von Nahrungsmitteln tierischer Herkunft. Die Studierenden verfügen über die erforderlichen Grundlagen zum Verständnis weiterführender Lehrveranstaltungen mit den Schwerpunkten Futtermittelhygiene, -konservierung, -technologie und -analytik.

6c 4605-220 Microbiological Quality Management and Hygiene Controll. 6 E 56+104=160

Die Studierenden bekommen Einsicht in verschiedene Bereiche, in denen mikrobiologische Verfahren zur Qualitätssicherung und Hygienekontrolle angewandt werden. Dazu ist die Kenntnis der gesetzlichen Hintergründe und normativen Vorgaben nötig. Sie erlernen in praktischen Übungen die Untersuchungsverfahren, die im Rahmen von QS-Systemen im Futtermittel- und Lebensmittelbereich (einschl. Primärproduktion), aber auch bei der Desinfektion und Sterilisation von Krankheitserregern und Abfällen verwendet werden. Nach Abschluss des Moduls sind die Studierenden in der Lage QS-Systeme zu planen, umzusetzen und entsprechende Eigenkontrollen durchzuführen.

5c 4606-220 Production Systems with Farm Animals - Pig Production. 6 E 56+104=160

Den Studierenden sind die Produktionsverfahren "Ferkelerzeugung" und "Schweinemast" im interdisziplinären Ansatz vertraut. Sie können die theoretischen Möglichkeiten beschreiben, wie die Leistungen durch Managementmaßnahmen, Umweltfaktoren oder die Verwendung unterschiedlicher Genotypen beeinflusst werden können. Darauf aufbauend können sie anhand praktischer Fallbeispiele bei unterschiedlichen Produktionszielen (z.B. Änderung der Produktqualität bzw. des Leistungsniveaus)

die erforderlichen Anpassungsmaßnahmen ableiten und die Konsequenzen für das Nutztier, die Umwelt, die Produktqualität und die Wirtschaftlichkeit der Produktion bewerten.

6c 4608-210 Livestock System Management - Small Animal Husbandry. 6 E 56+104=160

Kennen: Einordnung der Kleintierzucht (Geflügel, Kaninchen) nach ihrer wirtschaftlichen Bedeutung zu den anderen landwirtschaftlichen Nutzterarten. Organisationsstruktur der Geflügelwirtschaft sowie relevante Gesetzgebung. Überblick über den Ablauf der praktischen Geflügelproduktion für die Bereiche Eiererzeugung sowie Fleischproduktion.

Bewerten: Haltungsverfahren für das Geflügel im Hinblick auf die Arbeitswirtschaft, Ökonomie, Hygiene, Umwelt, Verhalten und den Tierschutz. Nährstoffbedarf der Tiere und die Zusammensetzung der Futterrationen. Ablauf der Reproduktion beim Geflügel und Kaninchen.

6c 4103-210 Computer Science in Agriculture. 6 E 56+104=160

Die Studierenden kennen die Grundlagen der Information und Kommunikation sowie deren Umsetzung in der Agrarwirtschaft und sind in der Lage, Anwendungspotentiale für EDV abzugrenzen und diese zu beurteilen.

Praktische Anwendung und Umsetzung in Projekten.

5c 4201-230 Agriculture as a Sector of the Economy. 6 E 56+104=160

Die Studierenden erhalten einen Einblick in die Notwendigkeit und die Bereiche staatlicher Sozialpolitik in der Marktwirtschaft. Im Mittelpunkt steht die Frage, von welchen Faktoren abhängt, welche Politik betrieben wird. Daran anknüpfend werden die Besonderheiten der Agrarsozialpolitik einer Analyse unterzogen.

Die Studierenden verstehen Wesen, Vielgestaltigkeit und Hauptprobleme des Genossenschaftswesens. Sie lernen die Rechtsverhältnisse einer Genossenschaft und deren Mitglieder, ferner die Bedeutung der einzelnen Genossenschaftstypen für die Mitglieder und für die Märkte kennen.

Bachelor Thesis with Presentation (3000-220)